

Speciální koagulační vyšetření II

Přirozené inhibitory

➡ Antitrombin

➡ Systém PC/PS (ProC Global)

➡ Protein C

➡ Protein S

➡ APC-rezistence

Antitrombin

↳ Vyšetření funkční aktivity

↗ fotometricky (IIa, Xa)

↳ Klinický význam - snížení

↳ Normální hodnoty

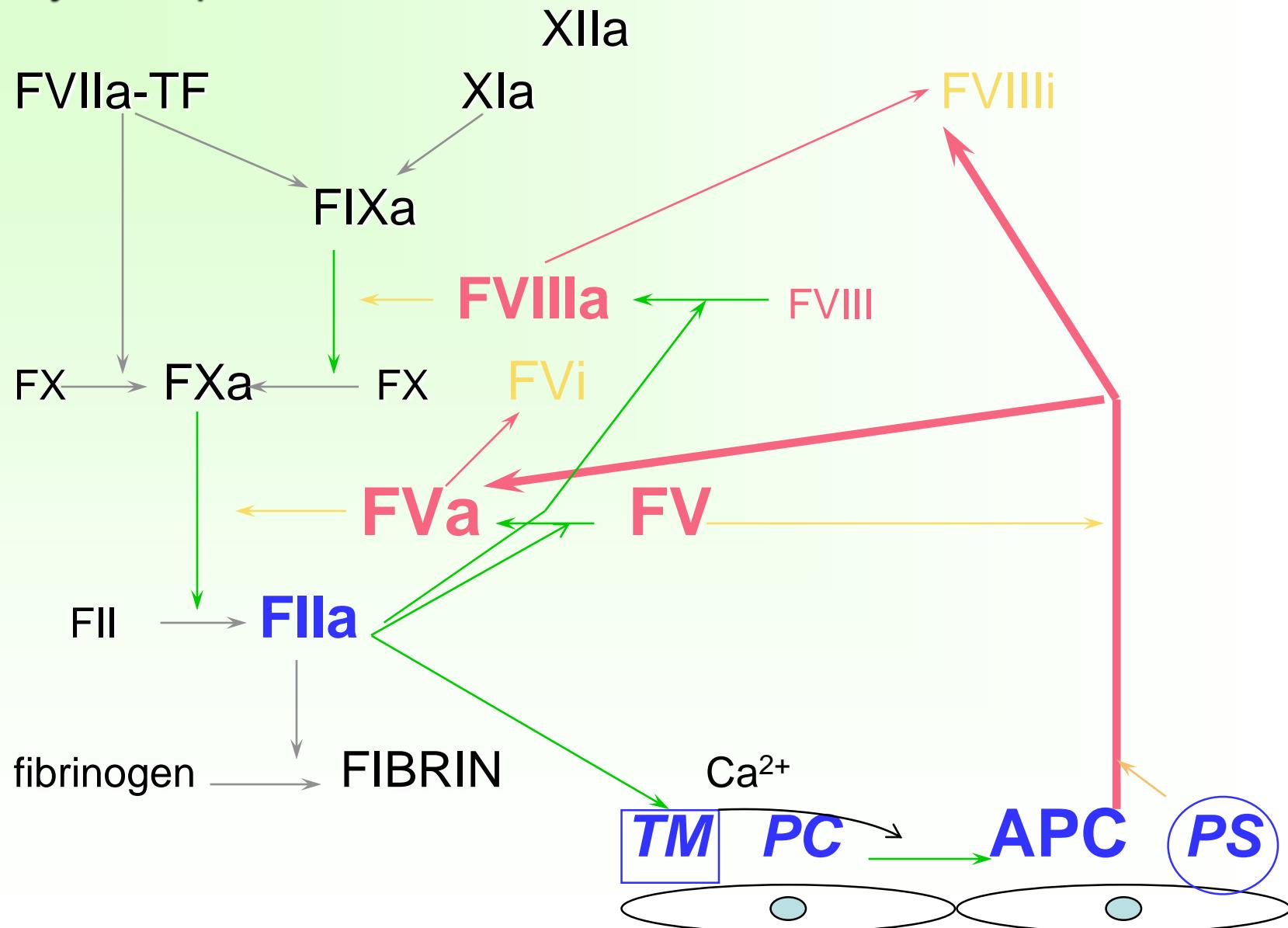
↗ 80 - 120 %

↳ Vyšetření antigenu

↗ u vrozených defektů

↗ LIA, EID, ELISA

Systém proteinu C

Protein C

↳ Vyšetření funkční aktivity

- ↗ koagulační metody
- ↗ fotometrické

↳ Klinický význam - snížení

↳ Normální hodnoty

- ↗ 60 - 130 %

↳ Vyšetření antigenu

- ↗ u vrozených defektů
- ↗ EID, ELISA

Protein C – koagulační metoda

- ➡ Stanovení prodloužení koagulačního času (APTT) způsobené inaktivací F VIIIa a Va aktivovaným proteinem C.
- ➡ Postup
  - ↗ ředěná vyšetřovaná plazma + aktivátor proteinu C
  - ↗ neředěná protein C deficitní plazma
  - ↗ APTT reagencie, inkubace
  - ↗ CaCl_2
  - ↗ stanovení koagulačního času
  - ↗ odečtení funkční aktivity z kalibrační křivky
    - ✓ lin/lin závislost
  - ↗ vyjádření výsledku
    - ✓ % normálu

Protein C- fotometrická metoda

↳ Sledování vzniku zbarvení v důsledku štěpení specifického chromogenního substrátu aktivovaným proteinem C.

↳ Postup

↗ ředěná vyšetřovaná plazma + aktivátor proteinu C

↗ specifický chromogenní substrát

↗ sledování vzniku zbarvení

✓ kineticky ($\Delta A/min$)

✓ „end point“ (A)

↗ odečtení funkční aktivity z kalibrační křivky

✓ lin/lin závislost

↗ vyjádření výsledku

✓ % normálu

Protein S

↳ Vyšetření funkční aktivity

↗ koagulační metody

↳ Klinický význam - snížení

↳ Normální hodnoty

↗ muži 65 - 140 %

↗ ženy 50 - 140 %

↳ Vyšetření antigenu - volný, celkový

↗ LIA

↗ ELISA

↗ EID

Protein S – koagulační metoda

- ↳ Stanovení prodloužení koagulačního času (PT) způsobené inaktivací Va systémem PC (PS + aktivovaný PC).
- ↳ Postup
  - ↗ ředěná vyšetřovaná plazma
  - ↗ neředěná protein S deficitní plazma
  - ↗ aktivovaný PC
  - ↗ PT reagencie
  - ↗ stanovení koagulačního času
  - ↗ odečtení funkční aktivity (%) z kalibrační křivky
    - ✓ lin/lin závislost

Rezistence na aktivovaný PC

= snížená antikoagulační odpověď na aktivovaný PC (APC)

↳ Příčinou **vrozené APC-R** je ve většině případů Leidenská mutace faktoru V (FVL)

↳ Příčinou **získané APC-R**

- ↗ zvýšení F VIII
- ↗ LA
- ↗ těhotenství, hormonální substituce (včetně HAK)
- ↗ antikoagulační léčba
- ↗ významné defekty PC a PS
- ↗ nesprávné zpracování vyšetřované plazmy

Možnosti vyšetření APC - rezistence

- ➡ Vyšetření **fenotypu**
  - ➡ koagulačními metodami
    - ✓ průkaz vrozené i získané APC-R

- ➡ Vyšetření **genotypu**
  - ➡ molekulárně genetické stanovení FVL

Koagulační vyšetření APC - R

↳ Vyšetření prodloužení koagulačních časů po přídavku APC

1. Vyšetření dvou koagulačních časů

- ✓ s přídavkem a bez přídavku APC
- ✓ vyjádření výsledku
  - poměr $R = t_{s\text{ APC}} / t_{\text{bez APC}}$ (norma např. > 2,0)

2. Vyšetření jednoho koagulačního času

- ✓ s přídavkem APC
- ✓ vyjádření výsledku
  - koagulační čas (norma: časy > cut off (např. 120 s))

ProC Global

- ➡ globální funkční test
- ➡ stanovení antikoagulační kapacity systému PC nejen APC-R
- ➡ Použití
  - ↗ ke screeningu vrozených i získaných poruch
- ➡ Princip
  - ↗ test na bázi APTT s použitím aktivátoru proteinu C - hadího jedu (*Agkistrodon contortree*), který aktivuje endogenní PC přítomný v testovaném vzorku
  - ↗ sleduje se prodloužení APTT indukované aktivovaným endogenním PC

ProC Global - výsledky

➡ Vyšetření dvou koagulačních časů

- ↗ aPTT v přítomnosti aktivátoru proteinu C
- ↗ aPTT bez aktivátoru proteinu C

➡ Výsledek - normalizovaný poměr (NR)

- ↗ vztažení poměru časů R ke standardě

➡ Normální hodnoty NR > 0,8

➡ Předpokládá se, že snížení poměru je v závislosti na riziku trombózy

ProC Global

- ➡ Test je citlivý na defekty v systému proteinu C (95 %)
  - ↗ Leidenská mutace faktoru V (100 %)
  - ↗ defekt proteinu C (85 %)
  - ↗ defekt proteinu S (56 %)
- ➡ Zachycuje **vrozenou i získanou APC-R**
- ➡ I samotná pozitivita PCG (bez známé příčiny) zvyšuje riziko VT (4x)
- ➡ Vhodný test pro **screening trombofílie** nikoli jako diagnostický test

Testy k diagnostice VWF

- ➡ doba krvácení
- ➡ PFA
- ➡ APTT
- ➡ F VIII:C (funkční aktivita)
- ➡ funkční aktivita VWF (VWF:RCo, VWF:Ac)
- ➡ antigen VWF (LIA, ELISA, EID)
- ➡ agregace po ristocetinu
- ➡ kolagen vazebná kapacita VWF
- ➡ F VIII vazebná kapacita VWF
- ➡ multimerní struktury VWF
- ➡ molekulární diagnostika

Vyšetření aktivity VWF

- ➡ Metody stanovení schopnosti vazby VWF na GPIb
  - ↗ vyšetření ristocetin kofaktorové aktivity (VWF:RCo)
  - ↗ metody ristocetin nezávislé (VWF:Ac)

Metoda VWF:RCo

↳ Reagencie

↗ lyofilizované normální promyté **trombocyty** + **ristocetin**

↳ Využívá antibiotikum **ristocetin**, který indukuje vazbu plazmatického VWF na **GPIb** cílových trombocytů a jejich **aglutinaci**

↗ detekce metodou

- ✓ agregační
- ✓ turbidimetrickou na koagulačních automatech
- ✓ aglutinační

Metoda VWF:RCo

↳ Agregační metoda

- ↗ sledování změn transmise světla ve směsi trombocytů a ristocetinu po přídavku vyšetřované plazmy (PPP)
  - ✓ vyhodnocení změny transmise/min z agregační křivky
  - ✓ vyjádření výsledku v % odečtením z kalibrační křivky

↳ Turbidimetrická metoda

- ↗ sledování změn turbidity ve směsi trombocytů a ristocetinu po přídavku vyšetřované plazmy (PPP)
  - ✓ vyhodnocení změn absorbance z kinetického měření
  - ✓ vyjádření výsledku v % odečtením z kalibrační křivky

Metoda VWF:RCo

👉 Aglutinační metoda

👉 sledování aglutinace v suspenzi trombocytů a ristocetinu po přídavku titrované vyšetřované plazmy (PPP) na skleněně desce

- ✓ makroskopické odečtení posledního titru při kterém ještě nastává aglutinace, vynásobení titru udanou citlivostí
- ✓ vyjádření výsledku v % semikvantitativně např. >16% a < 32%)

Metoda ristocetin nezávislá

➡ Kvantitativní automatizovaná metoda

↳ standartizovaná

➡ Princip

↳ vyhodnocení vazby VWF na rekombinantně připravený GPIb s mutacemi, která nevyžaduje přítomnost antibiotika ristocetinu

↳ detekce aglutinace latexových částic s navázanou protilátkou proti GPIb

✓ metodou imunoturbidimetrickou na koagulačních automatech

– vyhodnocení změny absorbance

Agregace po ristocetinu (RIPA)

➡️ Princip

- ➡️ destičkový **agregační test v plazmě bohaté na trombocyty** (PRP) pacienta v přítomnosti antibiotika ristocetinu
- ➡️ použití různých koncentrací ristocetinu
  - ✓ z důvodu detekce zvýšené citlivosti vWF pacienta na nízkou koncentraci u typu 2B vWF choroby

➡️ Vyhodnocení

- ➡️ maximální amplituda A max (%)
- ➡️ strmost křivky (%/min)

➡️ Korekce normální PPP při ↓ RIPA

- ➡️ 4 díly PRP pacienta + 1 díl PPP normálu

Testy fibrinolytického systému

↳ Rutinní testy

- ↳ euglobulinová lýza
- ↳ trombelastografie
- ↳ D-Dimery
- ↳ FDP

↳ Speciální testy (aktivita - fotometricky, antigen - ELISA, EID)

- ↳ plazminogen ($\downarrow$)
- ↳ α -2-antiplazmin ($\downarrow$)
- ↳ PAI-1($\uparrow$)
- ↳ tPA ($\downarrow$)

Diagnostika krvácivých stavů

➡ Screening

- ↳ poruch primární hemostázy a vWF
- ↳ v systému koagulačních faktorů
- ↳ v systému fibrinolýzy

➡ Speciální testy

- ↳ primární hemostáza
- ↳ vWF
- ↳ systém koagulačních faktorů
- ↳ systém fibrinolýzy

Trombofilní markery

↳ Defekty systémů

- ↳ Přirozených inhibitorů krevního srážení
- ↳ Koagulačních faktorů
- ↳ Fibrinolýzy
- ↳ Trombocytů

↳ Přítomnost protilátek

- ↳ Nespecifických (LA)
- ↳ Specifických (inhibitor PC, PS, F V, AT..)